

Dosarul nr. 3-1101/2017

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

27 februarie 2018

mun.

Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul - Rodica Berdilo

Grefieri - Mariana Cociorvei

Examinând, în sediul instanței, în ședință publică, pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de **Isai Sîrcu** către **Casa Națională de Asigurări Sociale** privind :

- recunoașterea ca fiind ilegală a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1115/17 din 20 iulie 2017;

- repunerea în dreptul lezat și obligarea la recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și achitarea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea de efectuat de fiecare dată din data de 1 a lunii în care a fost și va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu;

- achitarea diferenței din mărimea reală a pensiei pentru anii 2013-2014.

a constatat:

Argumentele participanților la proces :

1) La 02 august 2017, Isai Sîrcu a depus cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale privind recunoașterea ca fiind ilegală a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1115/17 din 20 iulie 2017; repunerea în dreptul lezat și obligarea la recalcularea pensiei

pentru vechime în muncă și achitarea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea de efectuat de fiecare dată din data de 1 a lunii în care a fost și va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu; și achitarea diferenței din mărimea reală a pensiei pentru vechime în muncă, începând recalculul cu 05 aprilie 2013, continuând cu majorarea din 01 august 2016 și cu ulterioarele majorări în viitor a salariului procurorului în exercițiu în funcția șef de secție din cadrul Procuraturii Generale.

2) În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că a activat în organele procuraturii din anul 1976 până în anul 2015, având o vechime în munca de procuror de 39 ani. Începând cu anul 2000, în conformitate cu Legea cu privire la Procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992, în vigoare la acel moment, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă. Quantumul pensiei i-a fost calculat și ulterior recalculat în mărime de 80 % din salariul mediu lunar, potrivit funcției deținute, cu recalcularea acesteia la fiecare majorare a salariului mediu lunar a procurorului în funcție. În corespundere cu prevederile art. 34 alin. (6) al Legii nr. 118-XV cu privire la Procuratură din 14 martie 2003, procurorii pensionari beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu. Astfel, odată cu majorarea salariului procurorului în exercițiu în baza Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, de la 01 ianuarie 2006 și 01 ianuarie 2008, quantumul pensiei a fost recalculat conform dreptului dobândit. Quantumul pensiei i-a fost ulterior recalculat începând cu 01 decembrie 2008 în baza Hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2009, fiind inclus în calcul sporul pentru secretul de stat. Potrivit art. 73 alin.(8) din Legea nr. 294-XV1 din 25.12.2008 cu privire la Procuratură, procurorii pensionați de asemenea beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu, astfel încă o dată fiindu-i reconfirmat prin Lege dreptul la recalculare a pensiei în mărime de 80% din salariul procurorului în exercițiu conform funcției deținute dobândit legal la 22 septembrie 2000. Faptul dobândirii dreptului de recalcularea pensiei la majorarea salariului de funcție a procurorului în exercițiu și utilizării acestui drept până la sfârșitul anului 2011 nu este negat nici de pârât. Conform Legii nr. 37 din 07.03.2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.355 din 23 decembrie 2003 „Cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar”, salariul procurorului s-a majorat cu 35%, care se efectuează începând cu 01.01.2013. Potrivit art. XXIX din Legea nr. 152 din 01.07.16 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 01.08.2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ținându-se cont de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror. Astfel, conform art.5¹ alin.(3), lit. b) și art.5² lit. b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, salariul de funcție al procurorului în Procuratura Generală, cu o vechime în funcția de procuror de peste 16 ani, este în mărime de 4,5 salarii medii pe economie, iar pentru executarea funcției de conducere de procuror-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale i se atribuie un spor calculat în raport procentual față de

salariul de funcție în mărime de 9% . În ordinea expusa, întru asigurarea respectării principiului securității juridice, solicită de a fi pusă în evidență Hotărârea irevocabilă, pronunțată de instanțele naționale în privința admiterii acțiunii civile a reclamantului Vasile Solomon (Hotărârea judecătorei Centru nr.3-1447/15 din 29 ianuarie 2016; Decizia Curții de Apel Chișinău nr.3a-2220/16 din 19 ianuarie 2017; încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 3ra-337/17 din 03 mai 2017), cât și a reclamantului Eugeniu Catană (... încheierea CSJ nr.3ra-804/17) relevante la acțiunea prezentată, potrivit căreia Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată de a le recalcula și achita pensia pentru vechimea în muncă din salariu mediu lunar cu recalcularea în cazul majorării generale a salariului procurorului în funcție. Prin urmare, consideră ilegal și neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1 115/17 din 20 iulie 2017, ce lezează un drept prevăzut de lege a reclamantului cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat pentru funcția de procuror-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale. **Casa Națională de Asigurări Sociale urmează să-i recalculeze pensia pentru vechime în muncă, ținând cont de majorarea salariului procurorului, începând cu 05 aprilie 2013 (data intrării în vigoare a Anexei nr.3 la Legea-nr.37), majorarea ulterioară de la 01 august 2016 (data intrării în vigoare a Legii nr. 1 52) și de fiecare dată a majorării salariului procurorului în exercițiu în funcția dată - șef de secție din cadrul Procuraturii Generale pe viitor.**

3) *Reprezentantul pârâtului Casa Națională de Asigurări Sociale - Vadim Glijin, împuternicit prin procura nr. II-03/10-8820 din 21.08.2017, anexată la materialele cauzei (f.d.54), a prezentat referința în care a solicitat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind una neîntemeiată, pe motivele de fapt și de drept indicate în referință. În motivarea referinței, a indicat că urmare a examinării cererii de chemare în judecată a reclamantului Sîrcu Isai către Casa Națională de Asigurări Sociale privind recalcularea pensiei de procuror, Casa Națională o consideră pasibilă de respins din următoarele considerente. Conform documentelor din dosarul de pensionare s-a constatat că reclamantul începând cu 22.09.2000 beneficiază de pensie pentru vechime în muncă ca procuror care ulterior de la 01.12.2001 a fost recalculată în proporție de 80% din salariul funcției de șef de secție al Procuraturii Generale. Pensia a fost acordată în conformitate cu art. 45 al Legii cu privire la Procuratură nr. 902 din 29.01.1992. Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a pensiilor pentru vechime în muncă colaboratorilor organelor procuraturii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 252 din 05.03.1998. Prin Legea cu privire la Procuratură nr. 118-XV din 14.03.2003 a fost abrogată Legea cu privire la Procuratură nr. 902 din 29.01.1992. Astfel, odată cu abrogarea Legii nr. 902 din 29.01.1992, reglementările legale ce țin de asigurarea cu pensie a procurorilor au fost transferate în noua lege cu privire la Procuratură nr. 118-XV din 14.03.2003. În corespundere cu art. 34 alin. (6) al Legii nr. 118 din 14.03.2003, „Procurorii pensionați beneficiază de recalcularea pensiei, în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu, începând cu luna următoare celei în care s-a majorat salariul, indiferent de faptul dacă pensionarul lucrează sau nu în organele Procuraturii”. Ulterior, prin Legea cu privire la Procuratură nr. 294-XVI din 25.12.2008 a fost abrogată Legea cu privire la Procuratură nr. 118-XV din 14.03.2003. Ca și în cazul precedent, reglementările legale ce țin de asigurarea cu pensie a procurorilor au fost transferate în noua lege cu privire*

la Procuratură. Potrivit art. 73 alin. (8) al Legii nr. 294 din 25.12.2008, era indicat că: „Procurorii pensionați beneficiază de recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și a indemnizației viagere în cazul majorării generale a salariului procurorilor. Recalcularea pensiei pentru vechime în muncă se efectuează ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea se efectuează din data de întâi a lunii în care a fost efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu, indiferent de faptul dacă pensionarul lucrează sau nu în organele Procuraturii”. Prin art. VIII al Legii nr. 56 din 09.06.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, alineatele (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9) și (10) ale art. 73 din Legea nr. 294 din 25.12.2008, au fost abrogate. Astfel, noua redacție a art. 73 din Legea nr. 294 din 25.12.2008, în vigoare de la 01.07.2011 prevede că procurorii, cu excepția procurorilor militari, au dreptul la pensie conform Legii nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat. În așa mod, începând cu 01.07.2011, drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de prevederile art. 46² din Legea nr. 156 din 14.10.1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat. Conținutul art. 46² din Legea nr. 156 din 14.10.1998, nu prevede faptul că pensiile procurorilor și indemnizațiile viagere se recalculează în cazul majorării generale a salariului procurorilor. Începând cu data de 01.07.2011 pensia procurorilor nu se mai recalculează, dar se indexează anual la 1 aprilie conform art. 13 din Legea nr. 156 din 14.10.1998. În urma indexărilor efectuate în anii 2012-2017 cuantumul pensiei reclamantului din 01.04.2017, constituie - 6 746.47 lei. Conform art. 33 al Legii nr. 156-XIV din 14.10.1998 recalcularea pensiei se efectuează numai în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie. Este relevant de indicat faptul că, Legea nr. 56 din 09.06.2011 privind modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost abrogate prevederile art. 73 din Legea nr. 294 din 25.12.2008 cu privire la Procuratură, ce prevedeau recalcularea pensiilor și indemnizațiilor viagere ale procurorilor, a fost obiectul examinării sub aspectul constituționalității acesteia. Astfel, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 27 din 20.11.2011 „Privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați”, Curtea Constituțională a recunoscut ca fiind constituționale prevederile Legii nr. 56 din 09.06.2011, care prevăd condițiile noi privind asigurarea socială a procurorilor în exercițiu cât și a celor în demisie. Noile prevederi legale au exclus posibilitatea recalculării pensiei procurorului în demisie în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu însă legislatorul a prevăzut și a acordat o substituție echitabilă (în limitele posibilității resurselor financiare disponibile în buget) în acest sens prin faptul că pensia procurorilor se indexează anual la data de 1 aprilie, precum prevede art. 13 al Legii nr. 156 din 14.10.1998. Reieșind din cele expuse Casa Națională de Asigurări Sociale menționează că cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Sîrcu Isai necesită a fi respinsă ca neîntemeiată.

4) Aprecierea instanței de judecată:

5) *Examinând actele pricinii civile, apreciind probele, instanța de judecată consideră că cererea de chemare în judecată este întemeiată și urmează a fi admisă integral din următoarele considerente.*

6) În procesul examinării cauzei, instanța de judecată a constatat următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

7) Reclamantul a activat în organele procuraturii din anul 1976 până în anul 2015, având o vechime în munca de procuror de 39 ani.

8) Începând cu anul 2000, în conformitate cu Legea cu privire la Procuratură nr. 902 din 29 ianuarie 1992, în vigoare la acel moment, i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă.

9) Cuantumul pensiei i-a fost calculat și ulterior recalculat în mărime de 80 % din salariul mediu lunar, potrivit funcției deținute, cu recalcularea acesteia la fiecare majorare a salariului mediu lunar a procurorului în funcție.

10) Totodată, reclamantului nu i s-au efectuat recalculări la pensie, în legătură cu majorările salariilor din 2013 și 2016.

11) La 16 iunie 2017, reclamantul Isai Sîrcu, considerând că organele de asigurări sociale i-au încălcat grav dreptul la proprietate (pensie), dobândit anterior licit prin aplicarea obligatorie pentru procurorii pensionați a principiului recalculării pensiei la majorarea ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, s-a adresat cu o cerere prealabilă către CNAS, întru restabilirea în dreptul de a beneficia de principiul recalculării pensiei în legătură cu majorarea salariului procurorului în funcție potrivit prevederilor Legii nr. 37 din 7 martie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.355 din 23 decembrie 2003 cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar, Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură și articolului XXIX din Legea nr. 152 din 01 iulie 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. (f. d. 13).

12) La 20 iulie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a emis decizia nr. S-1115/17 de refuz în recalcularea pensiei lui Sîrcu Isai, explicându-i că conform art. 33 al Legii nr. 156-XIV din 14.10.1998, recalcularea pensiei se efectuează numai în cazul apariției unor circumstanțe noi referitoare la stagiul de cotizare, venitul asigurat, ce au avut loc până la acordarea drepturilor la pensie. Astfel, temei legitim de a recalcula pensia ca procuror din salariul majorat al procurorilor în exercițiu, nu este. (f. d. 11).

13) **În conformitate cu art. 1 alin. (2) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000**, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

14) **Iar, conform art. 17 alin. (1) lit. a) din aceeași Lege**, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia.

15) Așadar, nefiind de acord cu decizia CNAS, la 02 august 2017, reclamantul Sîrcu Isai, în termenul prevăzut de lege, de 30 zile, s-a adresat în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cu cererea de chemare în judecată din speță. (f. d. 1-9).

16) **În corespundere cu prevederile art. 34 alin. (6) al Legii nr. 118-XV cu privire la Procuratură din 14 martie 2003**, procurorii pensionari beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei în dependență de majorarea salariului procurorului în exercițiu.

17) Astfel, odată cu majorarea salariului procurorului în exercițiu în baza Legii nr. 355-XVI din 23 decembrie 2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar, de la 01 ianuarie 2006 și 01 ianuarie 2008, cuantumul pensiei a fost recalculat conform dreptului dobândit.

18) Cuantumul pensiei i-a fost ulterior recalculat începând cu 01 decembrie 2008 în baza Hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 31 martie 2009, fiind inclus în calcul sporul pentru secretul de stat.

19) **Potrivit art. 73 alin.(8) din Legea nr. 294-XV1 din 25.12.2008 cu privire la Procuratură**, procurorii pensionați de asemenea beneficiau de dreptul de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă odată cu majorarea generală a salariului procurorilor în exercițiu, astfel încă o dată

fiindu-i reconfirmat prin Lege dreptul la recalculare a pensiei în mărime de 80% din salariul procurorului în exercițiu conform funcției deținute dobândit legal la 22 septembrie 2000.

20) Faptul dobândirii dreptului de recalculare a pensiei la majorarea salariului de funcție a procurorului în exercițiu și utilizării acestui drept până la sfârșitul anului 2011 nu este negat nici de pârât.

21) **Conform Legii nr. 37 din 07.03.2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 355 din 23 decembrie 2003 „Cu privire la sistemul de salarizare în sistemul bugetar”, salariul procurorului s-a majorat cu 35%, care se efectuează începând cu 01.01.2013.**

22) **Potrivit art. XXIX din Legea nr. 152 din 01.07.16 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, începând cu 01.08.2016 salariul de funcție al procurorului se stabilește în raport cu salariul judecătorului, conform Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor și Legii nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură, ținându-se cont de nivelul procuraturii în care își desfășoară activitatea și de vechimea în muncă în funcția de procuror.**

23) **Astfel, conform art.5¹ alin.(3), lit. b) și art.5² lit. b) din Legea nr. 328 din 23 decembrie 2013** privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, salariul de funcție al procurorului în Procuratura Generală, cu o vechime în funcția de procuror de peste 16 ani, este în mărime de 4,5 salarii medii pe economie, iar pentru executarea funcției de conducere de procuror-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale i se atribuie un spor calculat în raport procentual față de salariul de funcție în mărime de 9% .

24) Instanța de judecată, constată că, Casa Națională de Asigurări Sociale din motive neîntemeiate, nu a efectuat recalcularea pensiei, astfel lipsindu-l pe reclamant de dreptul dobândit licit de recalculare a pensiei, stabilindu-i mărimea pensiei cu aplicarea mecanismului general de indexare a acesteia la 01 aprilie a fiecărui an.

25) Pârâtul la examinarea cerințelor prealabile nu a determinat corect raportul juridic în cauză, circumstanțe importante pentru soluționarea litigiului, nu a luat în considerație, că Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost abrogate alin.(3)-(10) ale art. 73 din Legea nr.294 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură *nu este aplicabilă în cazul din speță*, deoarece contravine normelor CEDO, practicii unanim recunoscute a CtEDO, Constituției Republicii Moldova, Hotărârilor Curții Constituționale, legislației civile naționale și principiului securității juridice, instituit în jurisprudența instanțelor internaționale și naționale de justiție.

26) **Conform Legii nr. 902 din 29 ianuarie 1992 cu privire la Procuratură, Legii nr 1 18-XV din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură (ajustată la Legea nr 544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului), Legea nr. 294-XV1 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, reclamantul Isai Sîrcu, în calitate de procuror în demisie, deține dreptul la toate înlesnirile, garanțiile, recompensele și suplimentele prevăzute pentru judecător.**

27) De aceleași stipulări prevăzute în Legea nr. 118-XV din 14 martie 2003 cu privire la Procuratură și Legea nr 294-X VI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, s-au bucurat și procurorii, fapt de care a beneficiat și reclamantul până la sfârșitul anului 2011.

28) Mai mult ca atât, procurorii pensionați până la adoptarea Legii nr 118-XV din 14 martie 2003 primeau pensiile conform prevederilor Legii nr 544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului.

29) Atât Legea nr 294-XV1 din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, cât și cele anterioare (din 1992 și 2003) asigură reglementarea garanțiilor sociale, una din ele fiind acordarea pensiei procurorului ca entitate de demnitate publică, la o anumită vârstă - 50 ani, cu respectarea obligatorie a principiului de recalculare a pensiei la fiecare creștere ordinară a salariului lunar al procurorului în funcție, reclamantul beneficiind de acest drept din 22 septembrie 2000.

30) Stipulările în cauză au fost adoptate de Parlamentul Republicii Moldova, în strictă concordanță cu Liniile directoare privind rolul Procurorilor, adoptate la Congresul III al ONU, pentru prevenirea criminalității din 27 august - 07 septembrie 1990 și Recomandările Rec (2000) 19, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 06.10.2000, care, conform art.5 pct. d) impun statelor membre (Republica Moldova din 1995) obligația „ să ia măsuri pentru ca Legea sa garanteze condiții rezonabile de exercitare a acestor funcții, în special cele privind statutul, remunerația și o pensie în conformitate cu importanța atribuțiilor exercitate, precum și o vârstă corespunzătoare pentru pensionare.

31) Legiuitorul național s-a atașat rigorilor internaționale și europene, adoptând Legea nr 294 din 25.12 2008 cu privire la Procuratură.

32) La rândul său, Curtea Constituțională, prin **Hotărârea nr 4 din 27.01.2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor Procuraturii, funcționarilor publici**, a decis că: „Stipulările legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică”.

33) Mai mult ca atât, Curtea Constituțională a reținut că: „Dreptul cetățeanului la asigurarea cu pensie se află în dependență directă de caracterul activității social-utile prestate. Pensiile pentru vechime în muncă ale judecătorilor, procurorilor (...) au fost obținute prin munca prestată de aceștia, prin exercitarea unor funcții speciale, de importanță majoră pentru societate.

34) În acest context Curtea a reținut anterior, că statutul juridic al unor categorii de persoane este determinat de nivelul juridico - organizatoric al organelor în care aceștia activează, de caracterul și complexitatea activității prestate, de responsabilitățile și exigențele de calificare pe care această activitate le implică. Garanțiile sociale și retribuția acestor funcționari determină faptul că statutul lor juridic să se distingă de statutul altor categorii de funcționari.

35) De aici și necesitatea instituirii unui nivel sporit de asigurare

materială și socială. Instituirea pensiei speciale (de funcție) pentru procurori, la fel ca și pentru judecători, nu reprezintă un privilegiu, aceasta fiind justificată în mod obiectiv ca o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigorile statutului special, căruia trebuie să se supună procurorii, statut sever și restrictiv, stabilit prin lege de către Parlament”.

36) Totodată, Curtea Constituțională s-a pronunțat univoc asupra faptului că cuantumul pensiei, stabilite printr-o lege anterioară, nu poate fi micșorat, iar plata pensiei fixate, nu poate fi suspendată prin act normativ adoptat ulterior.

37) Conform art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova „În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile, libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului”.

38) În acest sens, Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.9 din 30.03.2004 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art. 1, pct. 22 și art. II - V din Legea nr. 358 din 31 iulie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a statuat ... că normele privind protecția de stat, asigurarea materială și socială, inclusiv asigurarea cu pensie, consfințite în legile anterioare, nu pot fi anulate sau modificate.

39) Potrivit art. 140 din Constituție și Legea cu privire la Curtea Constituțională stabilesc imperativ că „hotărârile organului de jurisdicție constituțională sânt acte oficiale și executorii pentru toate autoritățile publice, persoane fizice și juridice”, inclusiv și pentru Casa Națională de Asigurări Sociale.

40) Sub acest aspect Curtea Constituțională prin **Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, a declarat neconstituționale art. II și pct. 7, 9 ale art. III din Legea nr. 56 din 09 iunie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative ..în partea referitoare la art. 46¹ al Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat.**

41) Art. II din Legea 56 din 09 iunie 2011 face referire la modificarea art. 26, 31, 32, 32¹, 32², 32³, 33 ale Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

42) Mai mult ca atât, Curtea Constituțională, în Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011, la aprecierea corespunderii prevederilor legale cu garanțiile dreptului de proprietate statuate de art. 46 din Constituție, în paragrafele 77 - 80, a ținut cont de prevederile art. 4 din Constituție și, conform practicii sale și de prevederile Convenției Europene și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, reiterând că „drepturile care decurg din sistemele de protecție socială, deși nu sunt menționate expres în Convenția Europeană, intra totuși în domeniul său de aplicare, protecția socială fiind precedată în accepțiunea sa largă, cuprinzând asistența socială și cea medicală”.

43) Curtea Constituțională în aceeași hotărâre, acceptând statuările CEDO de asimilare a dreptului la prestații sociale unui drept de proprietate în

sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană, s-a aliniat la jurisprudența CEDO, care pe parcurs a evoluat, „nu fără ambiguități în ceea ce privește prestațiile non-contributive, spre o protecție mai largă.”

44) În paragraful nr. 79 al Hotărârii precizate supra entitatea de jurisprudență constituțională a concluzionat că: „un drept social poate fi obiectul protecției constituționale garantate de art. 46 din Constituție și respectiv art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană numai în cazul când dreptul social respectiv este dobândit și are o valoare economică.

45) Un asemenea drept social, reclamantul Sîrcu Isai, l-a dobândit licit odată cu acordarea pensiei pentru vechime în muncă în anul 2000.

46) Curtea Constituțională a mai conchis că un drept patrimonial dobândit ar însemna dreptul la pensie ce se află în plată, care deja are o valoare economică și astfel constituie un drept de proprietate al persoanei, susținând că drepturile diminuate prin normele Legii 56 din 09 iunie 2011 ca drepturi potențiale sau aleatorii se refera la viitorii procurori (după 09 iunie 2011) cu drept de pensionare.

47) Cât privește situația procurorilor pensionați până la 01 ianuarie 2005, Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 27 din 20 decembrie 2011 privind controlul constituționalității unor legi de modificare a condițiilor de asigurare cu pensii și alte plăți sociale pentru unele categorii de salariați, paragraful 80, își menține ferm concluziile sale expuse în Hotărârea nr. 9 din 30.03.2004 privind declararea parțial neconstituțională a Legii nr.358 din 31 iulie 2003, care anula și pensiile aflate în plată ale unor categorii speciale de angajați.

48) Aici Curtea Constituțională subliniază că „Legea nr. 358 din 31.07.2003 și la acel moment aducea atingere unor drepturi de proprietate dobândite - pensiilor aflate în plată”.

49) În consecință, dreptul reclamantului la pensie cu recalcularea ei la creșterea ordinară a salariului procurorului în exercițiu este menținut de instanța de jurisdicție constituțională și nu-1 exclude din utilitatea juridică.

50) Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.9 din 2004 menționează că „Dreptul subiectiv, constituit în baza unei legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare.

51) Legea nouă nu este susceptibilă aplicării unor fapte din trecut, cazurile contrare întrând în contradicție cu art. 22 din Constituție.

52) Conform regulii generale, legea nouă nu poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, îl poate suprima sau îl poate înlocui cu un alt drept, însă legea nouă nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.

53) De remarcat în context că art. 6 alin.(1) din Codul Civil al R.M. stipulează expres că: „ Legea civilă nu are efect retroactiv”.

54) Atunci, însă când o lege nouă modifică starea legală anterioară cu privire la anumite raporturi de constatare, toate efectele susceptibile a se

produce din raportul anterior, dacă s-au realizat înainte de intrarea în vigoare a legii noi, nu mai pot fi modificate prin interpretare, ca urmare a adoptării noii reglementări, ce trebuie să respecte suveranitatea aplicării legii anterioare.

55) Raportând normele legale la speța dată, se constată că prin refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale de a recalcula pensia reclamantului, se încalcă un drept prevăzut de lege, drept dobândit de reclamant la momentul stabilirii pensiei, care nu poate fi restrâns pe viitor.

56) Toate modificările operate ulterior în actele legislative, care reglementează modul de calculare a pensiilor procurorilor au efect doar pentru persoanele (procurorii), care vor beneficia de pensii după punerea în aplicare a modificărilor respective, aceste modificări neavând efect retroactiv, potrivit regulilor generale de acțiune a legii în timp.

57) Or, dreptul constituit în baza unor legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare.

58) Conform regulii generale, legea nouă nu poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, nu poate desființa modalitatea prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.

59) Prin urmare, instanța de judecată a ajuns la concluzia, că, un asemenea drept social, reclamantul Isai Sîrcu l-a dobândit licit, odată cu acordarea pensiei pentru vechime în muncă la 22.09.2000, iar drepturile diminuate prin normele Legii nr. 56 din 09.06.2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, ca drepturi potențiale sau aleatorii se referă deja la viitorii procurori cu drept de pensionare.

60) Referitor la argumentele pârâtului - Casa Națională de Asigurări Sociale, precum că drepturile de pensionare a procurorilor sunt reglementate de prevederile art. 46² din Legea nr. 156 din 14.10.1998, privind pensiile de asigurări sociale de stat, care însă nu prevede faptul că pensiile procurorilor și indemnizațiile viagere se recalculează în cazul majorării generale a salariului procurorilor, *nu poate fi reținut deoarece art.46/2 din Legea menționată a fost introdus prin LP nr.56 din 09.06.11, MO 107-109/01.07.11 art.280, în vigoare 01.07.11, iar reclamantul beneficiază de pensie din 22 septembrie 2000.*

61) Având în vedere circumstanțele pricinii raportate la normele legale indicate supra, instanța de judecată consideră că, reclamantul Isai Sîrcu dispune de dreptul de a-i fi achitată și recalculată pensia pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale, ținând cont de majorarea salariului procurorului, începând cu data de 05.04.2013 în baza Legii nr. 37 din 07 martie 2013 reieșind din salariul lunar achitat procurorului în exercițiu în funcția deținută la data ieșirii la pensie, iar de la data de 01.08.2016 în baza Legii nr. 3 din 25.02.2016 și Legii nr. 152 din 01.07.2016 reieșind din salariul procurorului-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale cu stagiu de muncă mai mare de 39 ani.

62) Potrivit art. 26 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b)

este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

63) Astfel, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1115/17 din 20 iulie 2017, este neîntemeiată și urmează a fi anulată.

64) Astfel, instanța de judecată, conform normelor de drept enunțate, ajunge la concluzia de a admite cererea de chemare în judecată înaintată de către Isai Sîrcu, prin recunoașterea ca fiind ilegală a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1115/17 din 20 iulie 2017; repunerea în dreptul lezat și obligarea CNAS la achitarea și recalculată pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale, ținând cont de majorarea salariului procurorului, începând cu data de 05.04.2013 în baza Legii nr. 37 din 07 martie 2013 reieșind din salariul lunar achitat procurorului în exercițiu în funcția deținută la data ieșirii la pensie, iar de la data de 01.08.2016 în baza Legii nr. 3 din 25.02.2016 și Legii nr. 152 din 01.07.2016 reieșind din salariul procurorului-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale cu stagiul de muncă mai mare de 39 ani, recalculul efectuându-se la data de 01 a lunii în care a fost și va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu și achitarea diferenței din mărimea reală a pensiei începând cu 05 aprilie 2013 până la data achitării efective a pensiei recalculate.

65) *În conformitate cu prevederile art. 25 din Legea contenciosului administrativ a Republicii Moldova din 10.02.2000, art. 236-241, 277-278 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,*

h o t ă r ă ș t e :

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de **Isai Sîrcu** către **Casa Națională de Asigurări Sociale** privind :

- recunoașterea ca fiind ilegală a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1115/17 din 20 iulie 2017;

- repunerea în dreptul lezat și obligarea la recalcularea pensiei pentru vechime în muncă și achitarea pensiei pentru vechime în muncă, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea de efectuat de fiecare dată din data de 1 a lunii în care a fost și va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu;

- achitarea diferenței din mărimea reală a pensiei pentru anii 2013-2014.

Se anulează decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. S-1115/17 din 20 iulie 2017.

Se repune **Isai Sîrcu** în dreptul lezat de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă în dependență de majorarea generală a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută și data ieșirii la pensie.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze pensia pentru

vechime în muncă și să achite pensia pentru vechime în muncă lui **Isai Sîrcu**, reieșind din salariul mediu lunar achitat procurorului-șef de secție din cadrul Procuraturii Generale, cu recalcularea acesteia, în cazul majorării generale a salariului procurorului în exercițiu, ținându-se cont de funcția deținută la data ieșirii la pensie. Recalcularea de efectuat de fiecare dată din data de 1 a lunii în care a fost și va fi efectuată majorarea salariului procurorului în exercițiu.

Se obligă Casa Națională de Asigurări Sociale să achite lui Sîrcu Isai diferența din mărimea reală a pensiei pentru anii 2013-2014.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

**Președintele ședinței, judecător
Berdilo**

Rodica